

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : เปรียบเทียบผลงานของเสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ

ชื่อ : นางพวงเพชร สุรัตน์วิกุล

แผนกวิชา : ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา : 2516

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มุ่งที่จะค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับผลงานของเสนาบดีกระทรวง-
เกษตรราชการ แต่ละท่านตั้งแต่ตั้งกระทรวงจนกระทั่งเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบ
สมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบอบประชาธิปไตย พ.ศ. 2475 (ค.ศ. 1932) ซึ่งมีส่วน
ในการพัฒนาประเทศส่วนต่าง ๆ ในขอบเขตงานของกระทรวงเกษตรราชการ เพื่อศึกษา
และเปรียบเทียบวิวัฒนาการนโยบายและผลงานของกรมต่าง ๆ ในกระทรวงเกษตรราชการ
เนื้อหาของวิทยานิพนธ์นี้มี 7 บท บทนำกล่าวถึงความเป็นมาของปัญหา ความมุ่งหมายใน
การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยนี้ บทที่สองกล่าวถึงประวัติ
กระทรวงเกษตรราชการ หน้าที่ของเสนาบดีกรมมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยซึ่งวิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ
จนกระทั่งยกฐานะสูงขึ้นเป็นเสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ ปัญหาเรื่องหาสถานที่ตั้ง
กระทรวงเกษตรราชการ และการแบ่งส่วนราชการในกระทรวงเกษตรราชการของเสนาบดี
แต่ละสมัย บทที่สามกล่าวถึงประวัติของเจ้าพระยาสุรศักดิ์มนตรีและผลงานของท่าน ขณะ
ดำรงตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ ได้มีการแก้ไขพิภคอัตราค่าธรรมเนียมค่าที่นา
ขึ้นใหม่ให้เหมาะสมกับกาลเวลา ร่างและประกาศใช้พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่โดย
อาศัยเทียบเคียงกับกฎหมายประเภทเดียวกันนี้กับของต่างประเทศ และจัดการระงับกรณี
วิวาทแย่งที่ดินริมคลองรังสิตระหว่างบริษัทชุกคลองแลคนาสยามและผู้จับจองเก่าให้เป็น
เรียบร้อย นอกจากนั้นกล่าวถึงงานด้านอื่น เช่น ใ้รับแต่งตั้งเป็นอุปทูตไปพร้อมเจ้าพระยา

ภาสกรวงศ์ เพื่อไปเจรจากับรัฐบาลอังกฤษเรื่องนายเอกซ์ (Mr. Knox) ทำหายกอกการ
 วิวาทกับรัฐบาลไทยกรณีนายสำอางค์ อดาทยกุล ท่านเคยรับราชการเป็นทหารมา ทหารราบ
 แม่ทัพยกทัพใหญ่ไปปราบปรามโจรฮอตตามชายแดน ก่อนที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเสนาบดีกระ-
 ทรวงเกษตรพานิชการ บทที่สี่กล่าวถึงประวัติและผลงานของเจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์-
 วิวัจน์ ในบทนี้ได้เน้นถึงการทํานาและอุปสรรคของการทํานาพร้อมขอเสนอแนะแก้ไขปัญหาค
 ด้กล่าว การตั้งกรมทะเบียนที่ดินหอทะเบียนที่ดินและกรมเพาะปลูก การชุกและชอมคลอง
 ทํานบต่าง ๆ การกำจัดผักตบชวาซึ่งขึ้นหนาแน่นจนคลองตันจนในฤดูทํานาน้ำท่วมก็จะขึ้นทับ
 ทุนชาวดาย กล่าวถึงประวัติของบริษัทชุกคลองแลคูนาสยามตลอดจนงานและอุปสรรคต่าง ๆ
 ในการดำเนินงาน บทที่ห้ากล่าวถึงประวัติและพระประวัติ กับงานของเจ้าพระยาวงษาณ-
 ประพัทธ์ และพระเจ้าพี่ยาเชอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ในฐานะเสนาบดีกระทรวงเกษตรรา-
 ธิการ ในคานการส่งเสริมบำรุงการเพาะปลูกโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าว ด้วยการจัดนิทรรศค-
 การแสดงกลสิกรรมและพานิชการ ณ สระประทุมวัน พิมพ์หนังสือเกี่ยวกับเกษตรกรรมเพื่อ
 เผยแพร่วิชาการคานนี้ การแก้ไขปัญหารื่องข้าวแพง การทํานาไม่ได้ผลเพราะไม่มีการ
 ชลประทานที่ดีให้ลุล่วงไปด้วยดี สมเด็จพระเจ้าพี่ยาเชอกรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ทรงมี
 บทบาทสำคัญในการร่างพระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดินฉบับที่ 1-3 บทที่หกกล่าวถึงประวัติและ
 งานคานเกษตรของเจ้าพระยาพลเทพและเจ้าพระยาพิชัยญาติ ได้แกการตัดทอนงบประมาณ
 กระทรวงเกษตรการให้เป็นคลยภาพโดยการจัดส่วนราชการกระทรวงเกษตรการใหม่
 และปลดข้าราชการทั้งไทยและต่างประเทศที่ไม่จำเป็นออก ประกาศดเก็บเงินค่าใบ
 อนุญาตรอนหาแร่และงคเก็บค่าธรรมเนียมเหมืองแร่ชั่วคราว เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มี
 อาชีพทำแร่และหาแร่ เนื่องจากราคาแร่ค้บทุกค้ำมาก สำหรับเรื่องการทำนาค ได้สร้าง
 เชื้อนใหญ่ขึ้นที่ท่าหลวง อำเภอลำเพ็ญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาตามโครงการป่าสักใต้ ให้
 ประโยชน์ทางเศรษฐกิจเป็นการขยายเนื้อที่ทํานามากขึ้น คานกรมป่าไม้กล่าวถึงวิวัฒนาการ
 ของกรมป่าไม้ การแก้ไขปรับปรุงป่าไม้สักให้ดีขึ้นทั้งคุณภาพและปริมาณ โดยอาศัยหลักวิชา
 และคำแนะนำของที่ปรึกษาชาวต่างประเทศประจำกรมป่าไม้ จัดการบำรุงรักษาเพาะพันธุ์
 สัตว์น้ำและปรับปรุงบึงบรเพ็ดเป็นที่สงวนพันธุ์ปลา บทสุดท้ายคือบทสรุปงานต่าง ๆ ของ
 กระทรวงเกษตรการตั้งแต่ พ.ศ. 2435-2475 (ค.ศ. 1892-1932)